

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

De amore. Amoris nomen. Capvt XIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

ta certa, statim per rimulas ingens aquarum vis erupit, qua ignis extinctus est, & Chaldaeorum superstitio derisa. Simile quidpiam in affectu contingere non raro cernitur. Is enim semel emissus, volat feroc, alacer, & incensus, pugnat, vincit triumphat, quod si in adversarium inciderit hominem frigidum, vastum, subtilem, ut ignis a Nilo extinguitur. Oratori igitur, qui movet affectus, non tantum inanis calor, qui statim effluat, sed animorum solida persuasio, quae in posterum etiam remaneat, quaerenda est. Contra, ei qui cupit remittere, & frangere. Primum aperienda est ars mouentis, quod est omnium ad contemptum morus efficacissimum. Ostendendum quippe auditori, comparatam de industria hanc in eius simplicitatem machinam, vanis illum vmbriis agitari, & quasi Panico terrore moveri, quod ubi intelligit ipse, suos irridet affectus, & suspectum habet eum, qui mouere conatus est, imò persape quasi fraudulentum deceptorem auersatur.

Argumenta deinde, aut aperte, aut tacite oppugnanda, res extenuanda, verba minuenda, leones, & Elephantum in culices, & formicas efformandi. Si non leuiter impressus, sed tenacius insidens pectori colluctetur affectus, alio quantum fieri poterit, auertenda erunt, & deducenda cogitationes.

Ad summum, comparato iam auditoris animo, alia motiones erunt excitanda, ut clauis enim clauum, sic motus motum pellit colliduntur etiam nonnunquam tanquam vnda in mari, alius alium auget, vel minuit, vel tollit. Odium misericordia miscet, fauor inuidia diluitur, ira amore, vel reuerentia interpescit. Ritus denique vel exhilaratione animi, vel conuersa in se cogitatione excitatus, magnos saepe, & atroces motus composuit, & verbum appositè, ac festiue dictum omnem motuum doloris, iracundiae, miserationis, & ceterorum apparatus, vitelque confudit.

pariter versat, & rapit: sic omnes affectus vnus amoris complexus comprehensi, vnus quoque amoris conuersione mouentur. Spes, metus, iracundia, voluptates, inuidia, amulationes, odia ipsa, quod miretis, ex amore proficiuntur: Qui cum adeo late pateat, & tantum sibi in humanis actibus vendicet dignitatis, nihil mirum, si in Theologorum, Philosophorum, Rhetorum, poetarumque scriptis, vitamque saepe paginam facit. De hoc igitur affectu pauca impramis, & lecta dicenda sunt. Ordior à nomine.

Mortalium vitio, qui praecleara quaeque in prauos vsus verterunt, factum est, ut castis auribus vox amoris sit plerumque suspecta, & nonnihil inuisa, quae causa Diuum Dionysium mouit, ut *Ερωτες* nomen vsurpat in Theologicis, pijs mentes ad caelestis amoris satus accipiendos, praepararet, & nihil in hac amoris voce subimendum esse ostenderet.

Ως τὸ τῆτο δὴ τὸ τῆ Ερωτες ὄνομα μὴ φε-
 Εηώμωμ. μὴ ἐ τις ἡμῶς δορυβείτω λόγῳ
 περιτὲρ δὲ τῆτομωμ, addit S. Ignatium
 ante se hac eadem voce in sacris vsum, & esse
 nomine τ' ἀγαπῆς θεοτερον; quo fit, ut nihil
 habeat suspicionis. Graeci porro ἰσῶτα dixerunt,
 ἀπὸ τῆ εἶρεν τὸ δεσμεῖν, ὁ σιωπῶν
 γὰρ ἡμῶς πῶσθ, à nectendo, quod animas
 desiderijs, quasi laqueis implicet, vel amanuū
 pectora, mentesque coniungat; an etiā, inquit,
 παρὰ τὸ εἶρω, τὸ λέγω καλοὶ γὰρ οἱ ἐρωτῆται,
 à loquendo, quod loquaces sint, qui amant, vnde
 & amorem ab Hebraeo nomine אַמַר amar,
 hoc est loqui, deriuant nonnulli; quamquam
 latinas voces ab hebraeis raro deduci velim:
 sed haec Grammaticis discipianda relinquamus.

Dion. r. 4.
 de diuinis
 nominibus.

Magnam
 etymolog.
 in voce
 ignis.

Amoris definitio, & de triplici
 animae motu.

Ex S. Dionysio praeclearo.

CAPVT. XV.

Præclara vox Xenophanis Colophonii, Scitum
 qui audum diuinitatis humanum ostendens
 ingenium, homines non modo se Deis
 similes facere, sed ipsos sibi Deos assimilare
 con-

De amore.

Amoris nomen.

CAPVT. XIV.

Ut caelestes orbis, is qui omnium supremus est, suo ambitu contentos, motu